

POZIOM 3

Powiadomienie o przekroczeniu poziomu alarmowego i o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu

INFORMACJE O PRZEKROCZENIU POZIOMU ALARMOWEGO

Zagrożenie	Wystąpienie przekroczenia poziomu alarmowego ($150 \mu\text{g}/\text{m}^3$) dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu.
Data wystąpienia	15.01.2020 r. (godz.00.00-24.00)
Stężenia dobowe pyłu PM10 na stacjach	Przekroczenie poziomu alarmowego wystąpiło na stacji: Nowy Targ Plac Słowackiego – $175 \mu\text{g}/\text{m}^3$ Przekroczenie poziomu informowania wystąpiło na stacjach: Skawina os. Ogrody – $104 \mu\text{g}/\text{m}^3$; Sucha Beskidzka ul. Nieszczyńskiej – $106 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Obszar przekroczenia	Obszar przekroczeń poziomu alarmowego obejmował: powiat nowotarski Obszar przekroczeń poziomu informowania obejmował: powiaty: <i>krakowski i suski</i> .
Ludność narażona	Liczba mieszkańców obszaru, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu alarmowego: 32 000 Liczba mieszkańców obszaru, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu informowania: 33 300
Przyczyny	Warunki meteorologiczne utrudniające rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w sytuacji wzmożonej emisji z sektora bytowo-komunalnego.

INFORMACJE O RYZYKU PRZEKROCZENIA POZIOMU ALARMOWEGO

Zagrożenie	Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego – $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu.
Data wystąpienia	16.01.2020 r. godz. 9.00
Przewidywany czas trwania ryzyka	Od godz. 9.00 dnia 16.01.2020 r. do godz. 24.00 dnia 16.01.2020 r
Przyczyny	Warunki meteorologiczne utrudniające rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w sytuacji wzmożonej emisji z sektora bytowo-komunalnego i wzmożonego ruchu samochodów

Prognozowana jakość powietrza

Prognoza na dzień 16.01.2020 r. dla stężeń średniodobowych pyłu PM10, przygotowana na podstawie wyników pomiarów - dostępnych na portalu „Jakość powietrza” GIOŚ pod adresem <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>

Dzień 16.01.2020 r.

Obszar ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10

Prognozowane na dzień 16.01.2020 r. przekroczenie poziomu alarmowego dla pyłu PM10 obejmuje: **powiat nowotarski**

Ludność narażona na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10

Ludność zamieszkująca obszar, na którym w dniu 16.01.2020 r. istnieje ryzyko przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10: 192 000

Obszar ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu PM10

Prognozowane na dzień 16.01.2020 r. przekroczenie poziomu informowania dla pyłu PM10 obejmuje: miasta: Kraków i Nowy Sącz, powiaty: nowosądecki, olkuski, oświęcimski, krakowski, suski.

Ludność narażona na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu PM10

Ludność zamieszkująca obszar, na którym w dniu 16.01.2020 r. istnieje ryzyko przekroczenia poziomu informowania dla pyłu PM10: 1 698 000.

Dzień 17.01.2020 r.

W dniu 17.01.2020 r. prognoza zanieczyszczenia powietrza nie przewiduje ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu PM10.

INFORMACJE O ZAGROŻENIU

Wrażliwe grupy ludności	<ul style="list-style-type: none"> osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób serca (zwłaszcza niewydolność serca, choroba wieńcowa), osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób układu oddechowego (np. astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc), osoby starsze, kobiety w ciąży oraz małe dzieci, osoby z rozpoznaną chorobą nowotworową oraz ozdrowieńcy.
Możliwe negatywne skutki dla zdrowia	Osoby cierpiące z powodu chorób serca mogą odczuwać pogorszenie samopoczucia np. uczucie bólu w klatce piersiowej, brak tchu, znużenie. Osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób układu oddechowego mogą odczuwać przejściowe nasilenie dolegliwości, w tym kaszel, dyskomfort w klatce piersiowej, nasilenie się objawów ataków astmy. Podobne objawy mogą wystąpić również u osób zdrowych. W okresach wysokich stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu zwiększa się ryzyko infekcji dróg oddechowych.
Zalecane środki ostrożności	<u>Ogół ludności:</u> - unikaj intensywnego wysiłku fizycznego na zewnątrz, - nie wietrz pomieszczeń,

	<p>- nie zwiększaj zanieczyszczenia powietrza, np. nie pal w kominku.</p> <p><u>Wrażliwe grupy ludności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - unikaj wysiłku fizycznego na zewnątrz, w miarę możliwości nie wychodź na zewnątrz, - nie zapominaj o normalnie przyjmowanych lekach, - osoby z astmą mogą częściej odczuwać objawy (duszność, kaszel, świsty) i potrzebować swoich leków częściej niż normalnie, - nie wietrz pomieszczeń, - nie zwiększaj zanieczyszczenia powietrza, np. nie pal w kominku. <p>W przypadku nasilenia objawów chorobowych zalecana jest konsultacja z lekarzem.</p> <p><u>Zaleca się również:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie nadzoru nad osobami przewlekle chorymi, w tym niepełnosprawnymi, - stosowanie środków ochrony osobistej (np. tzw. masek antysmogowych) tylko po konsultacji z lekarzem, - prowadzenie szerokiej edukacji adresowanej przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, średnich oraz ich prawnych opiekunów, dotyczącej problemu zanieczyszczonego powietrza oraz możliwych zachowań i czynności zmniejszających ryzyko narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń w tym pyłu zawieszonego, - bieżące śledzenie informacji o zanieczyszczeniu powietrza (http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current).
--	---

DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO OGRANICZENIA PRZEKROCZEŃ	
Zakres działań krótkoterminowych	<p><u>Zalecane działania określone w Programie ochrony powietrza w planie działań krótkoterminowych dla drugiego stopnia zagrożenia pyłem PM10:</u></p> <p>Jednostki oświatowe i opiekuńcze m.in.: szkoły, przedszkola, żłobki), powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczyć aktywność dzieci i młodzieży na zewnątrz. <p>Szpitala i przychodnie opieki zdrowotnej, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotować się na możliwość wystąpienia większej ilości przypadków nagłych (np. wzrost dolegliwości astmatycznych lub niewydolności krążenia). <p>Władze gmin, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć intensywne kontrole zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych. <p>Podmioty gospodarcze, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawiesić uciążliwe prace budowlane powodujące duże zapylenie, • zraszać przyzmy materiałów sypkich mogących powodować pylenie. <p>Policja oraz Inspekcja Transportu Drogowego, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzić wzmożone kontrole jakości spalin w ruchu ulicznym (przy temperaturze powietrza powyżej 5°C). <p>Policja oraz zarządcy dróg, powinni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nasilić kontrole pojazdów opuszczających place budowy pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg. <p>Zarządcy dróg, powinni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzić czyszczenie ulic na mokro (w przypadku temperatury powietrza powyżej 0°C oraz braku opadów w ciągu ostatniego tygodnia). <p>Do mieszkańców obszaru apeluje się o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku osób spalających węgiel lub drewno tymczasowe zastosowanie innego dostępnego źródła ciepła np.: elektrycznego lub gazowego, a jeżeli nie jest to możliwe, zastosowanie wysokiej jakości węgla lub drewna, • zaprzestanie palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania, • korzystanie z komunikacji zbiorowej, pieszej, rowerowej lub wspólnych dojazdów zamiast indywidualnych podróży samochodem, • ograniczenie rozpalania ognisk i używania dmuchaw do liści. <p><u>Zalecane działania określone w Programie ochrony powietrza w planie działań krótkoterminowych dla trzeciego stopnia zagrożenia pyłem PM10:</u></p> <p>Jednostki oświatowe i opiekuńcze (szkoły, przedszkola, żłobki), powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczyć aktywność dzieci i młodzieży na zewnątrz. <p>Szpitala i przychodnie opieki zdrowotnej, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotować się na możliwość wystąpienia większej ilości przypadków nagłych (np. wzrost dolegliwości astmatycznych lub niewydolności krążenia). <p>Władze gmin, powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć intensywne kontrole zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych. • Podmioty gospodarcze, powinny: • czasowo wstrzymać procesy technologiczne, które powodują znaczącą emisję pyłu, • zawiesić uciążliwe prace budowlane powodujące duże zapylenie,

	<ul style="list-style-type: none"> • zraszać przyzmy materiałów sypkich mogących powodować pylenie. Policja oraz Inspekcja Transportu Drogowego, powinny: • prowadzić wzmożone kontrole jakości spalin w ruchu ulicznym (przy temperaturze powietrza powyżej 5°C). • Policja oraz zarządcy dróg, powinni: • nasilić kontrole pojazdów opuszczających place budowy pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg. Zarządcy dróg, powinni: • wyznaczyć alternatywne trasy dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu samochodowego, zwłaszcza dla samochodów ciężarowych w celu omijania centrum miast, • prowadzić czyszczenie ulic na mokro (w przypadku temperatury powietrza powyżej 0°C oraz braku opadów w ciągu ostatniego tygodnia). • Inspekcja Nadzoru Budowlanego, powinna: • prowadzić intensywne kontrole przestrzegania przepisów na placach budowy. • Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, powinien: • wdrożyć procedury szczególnego monitorowania i reagowania na znaczące emisje z zakładów przemysłowych. Do mieszkańców obszaru apeluje się o: • w przypadku osób spalających węgiel lub drewno: <ul style="list-style-type: none"> - tymczasowe zastosowanie innego dostępnego źródła ciepła np.: elektrycznego lub gazowego, a jeżeli nie jest to możliwe, zastosowanie wysokiej jakości węgla lub drewna, - zaprzestanie palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania, • korzystanie z komunikacji zbiorowej, pieszej, rowerowej lub wspólnych dojazdów zamiast indywidualnych podróży samochodem, • ograniczenie rozpalania ognisk i używania dmuchaw do liści.
--	--

INFORMACJE ORGANIZACYJNE	
Data wydania	16.01.2020 r. godz. 9:00
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.) • rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1931)
Źródła danych	<ul style="list-style-type: none"> • Państwowy Monitoring Środowiska – dane z systemu monitoringu jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska • Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB) w Warszawie - prognoza jakości powietrza
Opracowanie	Departament Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie
Publikacja	http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/warnings

Wzór powiadomienia do systemu RSO

Tytuł	Uwaga! SMOG
Skrót	W dniu 16 stycznia na części woj. małopolskiego istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10 (150 µg/m ³).
Treść całego powiadomienia	Prognozowane na dzień 16.01.2020 r. przekroczenie poziomu alarmowego dla pyłu PM10 obejmuje: powiat nowotarski Zrezygnuj ze spacerów. Jeśli możesz, zostań w domu. Ogranicz wietrzenie pomieszczeń.